

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Det fremsatte lovforslag vil gøre det muligt for Danmark at ratificere tiltrædelseskomplekset vedrørende Tjekkiet, Estlands, Cyprens, Letlands, Litauens, Ungarns, Maltas, Polens, Sloveniens og Slovakiet's optagelse i EU. Disse lande vil tiltræde EU pr. 1. maj 2004, såfremt alle femten EU-lande og de tiltrædende lande forinden har tilendebragt deres respektive ratifikationsprocedurer og rettidigt har deponeret ratifikationsinstrumenterne.

2. De ti tiltrædende lande har alle været associeret EU forud for optagelsesforhandlingernes begyndelse. Malta og Cypern indgik associeringsaftaler med EF i henholdsvis 1970 og 1972. I årene 1991-1996 indgik EU associeringsaftaler med de øvrige otte tiltrædende lande – de såkaldte Europaafalter (Polen og Ungarn i 1991, Slovakiet og Tjekkiet i 1993, Estland, Letland og Litauen i 1995 og Slovenien i 1996). Europaafalterne indeholder en vidtgående liberalisering af samhandelen og et perspektiv om EU-medlemskab. Udover bestemmelser om gradvis afskaffelse af importtold og mængdemæssige importbegrænsninger indeholder Europaafalterne bl.a. bestemmelser om statsstøtte, fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital, en række gensidige indrømmelser inden for landbrug samt bestemmelser om økonomisk, kulturelt og finansielt samarbejde. Endelig fastlægger aftalerne en ramme for politisk dialog mellem EU og de enkelte associerede lande.

3. De tiltrædende lande har ansøgt om EU-medlemskab som følger: Cypern den 3. juli 1990, Malta den 16. juli 1990, Ungarn den 31. marts 1994, Polen den 5. april 1994, Slovakiet den 27. juni 1995, Letland den 13. oktober 1995, Estland den 24. november 1995, Litauen den 8. december 1995, Tjekkiet den 17. januar 1996 og Slovenien den 10. juni 1996.

4. På Det Europæiske Råd i København i juni 1993 blev det besluttet, at de associerede lande i Central- og Østeuropa, som måtte ønske det, kunne blive medlemmer af EU. Samtidig blev der fastlagt kriterier for medlemskab – de såkaldte Københavnskriterier. Kriterierne omfatter krav om demokrati, retsstatsforhold, respekt for menneskerettigheder og beskyttelse af mindretal (det politiske kriterium), samt krav om en fungerende markedsøkonomi og økonomisk styrke til at klare konkurrencen i det indre marked (det økonomiske kriterium). Endelig skal landene kunne påtage sig forpligtigelserne ved medlemskab, som bl.a. omfatter overtagelse og håndhævelse af EU's regelsæt (acquis'et).

Rammerne for det videre forløb af udvidelsesprocessen blev fastlagt på Det Europæiske Råd i Luxembourg i december 1997, hvor det blev besluttet at iværksætte en samlet inklusiv tiltrædelsesproces omfattende alle de ti central- og østeuropæiske ansøgerlande samt Cypern (Malta havde på daværende tidspunkt stillet sin ansøgning i bero). Landene skulle deltage i udvidelsesprocessen på lige vilkår og med samme perspektiv om EU-medlemskab, ligesom forhandlingerne skulle foregå i et tempo tilpasset hvert enkelt kandidatlands forberedelsesniveau. Dermed understregedes, at det enkelte kandidatlands egne reformstræbelser og efterlevelse af Københavnskriterierne ville blive afgørende for tidspunktet for medlemskab. Det blev endvidere besluttet at indlede forhandlinger med Estland, Polen, Tjekkiet, Ungarn, Slovenien og Cypern, der påbegyndtes den 31. marts 1998.

Det Europæiske Råd i Luxembourg besluttede herudover, at der skulle indgås såkaldte tiltrædelsepartnerskaber med hvert enkelt af kandidatlandene fra Central- og Østeuropa. Partnerskaberne skulle sætte fokus på områder, hvor landene havde behov for at gøre en ekstra indsats for at opfylde betingelserne for medlemskab af EU. Tiltrædelsepartnerskaberne blev indgået i 1998 og er siden da løbende blevet revideret. EU's bistand til kandidatlandene i Central- og Østeuropa – formidlet gennem tre såkaldte før-tiltrædelsesinstrumenter PHARE-, ISPA- og SAPARD-pro-